

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

w wydaniu porannem i wydaniu wieczornem. — w niedziele i święta tylko wydanie poranne, — nato miast w dni poświęczone tylko wydanie wieczorne

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chelmski, za wszelkie inne działy odpowiada Edmund Rakowski, wszyscy w Poznaniu.

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu, św. Marcin 70

Redaktor: Bohdan Jarochoński

Nr. 221

Poznań, środa dnia 18 maja 1932

Rok XXVII

Ministerjalna wizytacja szkół

Warszawa, 17. 5. (Tel. wł.) Min. Jędrzejewicz wyjechał we wtorek w podróż do Katowic, Poznania i Torunia na zwiedzenie szkół w tych okręgach szkolnych. (w)

Wizyta polskich okrętów wojennych w Szwecji

Gdynia, 17. 5. (Tel. wł.) Prawdopodobnie w lipcu b. r. kontrtorpedowiec „Wicher“ i dywizjon łodzi podwodnych złożą rewizytę szwedzkiej flocie wojennej w Karlskronie i odwiedzą Sztokholm. S. B.

Program Departamentu Morskiego

Gdynia, 17. 5. (Tel. wł.) Na odbytej tutaj w ubiegłą sobotę konferencji prasowej oświadczył dr. Hilchen, dyrektor Departamentu Morskiego, że rozpoczęła reorganizacja polskich towarzystw okrętowych ma na celu przede wszystkim względy oszczędnościowe. Zamiast trzech zarządów, ma być jeden, zamiast dwunastu dyrektorów, również jeden. Budżet przewiduje na żeglugę tylko trzy miliony złotych rocznie. Oszczędności na eksploatacji — powiedział dr. Hilchen — zezwolą na zużycie większej ilości pieniędzy na budowę nowych statków. W roku bieżącym polska flota handlowa powiększyła się o cztery jednostki, a w roku 1933 maja być zbudowane dwa nowe statki.

Co do sprawy spłacenia grupy duńskiej w Polskiem Transatlantykem Tow. Okrętowym, to dr. Hilchen zakomunikował przedstawicielom prasy, że obecnie wszystkie hipoteki zostały spisane i w ręku państwa znajduje się 100 proc. akcji całego przedsiębiorstwa. Zamiana Duńczyków na naczelnych stanowiskach odbywać się będzie stopniowo i będzie ukończona z końcem roku przyszłego. S. B.

Nowe polskie jachty morskie

Gdynia, 17. 5. (Tel. wł.) W Niemczech nabyto dla Jachtklubu Oficerskiego i celów P. W. dwa wielkie jachty żaglowe, z których jeden mierzy 25 mtr. długości i posiada pomieszczenie dla 40 ludzi. Jachty zakupiono ze środków, złożonych na fundusz „Floty Narodowej“, w szczególności na statek „Temida“. S. B.

Nowa encyklika papieska

Rzym, 17. 5. (Tel. wł.) Radjostacja watykańska nadawać będzie począwszy od godz. 20, jutro, w środę, wyjątki z nowej encykliki papieskiej Piusa XI, traktującej o uproszeniu Boga w obecnych ciężkich warunkach, w jakich znalazł się świat, i różnych modlitwach. Encyklika czytana będzie w pięciu językach, a mianowicie: angielskim, francuskim, polskim, niemieckim i hiszpańskim.

Dymisja rządu belgijskiego

Bruksela, 17. 5. (Tel. wł.) Rząd belgijski postanowił ustąpić. Prośbę o dymisję wreczy jutro królowi prezydent ministrów Renkin.

Obecny rząd belgijski nie potrafił pokonać trudności, jakie powstały wskutek wynikłych różnic w związku z wykonaniem przyjętej przed niedawnym czasem ustawy o języku urzędowym, którym uznano obok francuskiego na terytorjach z większością flamandzką również język flamandzki. Przedstawicielem obozu flamandzkiego był m. in. także prezydent ministrów Renkin.

Wielki stadion Mussoliniego w Rzymie, którego budowa zbliża się ku końcowi. Poświęcenie tego monumentalnego dzieła ma się przyczynić do uświetnienia obchodu dziesiątej rocznicy marszu faszystowskiego na stolicę.

Dekrety Prezydenta Rzeczypospolitej

O unifikacji ministerstw — Obniżka poborów urzędniczych od 1 czerwca

Warszawa, 17. 5. (Tel. wł.) We środę oczekiwany jest przyjazd premiera Prystora z wypoczynku na Wileńszczyźnie. W końcu tygodnia nastąpi ogłoszenie dekretu Prezydenta o ustanowieniu ministerstwa rolnictwa i reform rolnych, oraz o zniesieniu ministerstwa robót publicznych.

Do zakresu działalności min. rolnictwa i reform rolnych należy być sprawą obu resortów z wyjątkiem szkolnictwa rolniczego, które będzie przydzielone do ministerstwa oświaty, oraz Państwowego Instytutu Meteorologicznego, który będzie przydzielony do min. komunikacji.

Wskutek zniesienia ministerstwa ro-

Ograniczenia w sądownictwie poznańskim i pomorskiem

Warszawa, 17. 5. (Tel. wł.) Rząd postanowił znieść sąd okręgowy w Lesznie. Należące do niego sądy grodzkie w Bojanowie, Gostyniu, Jutrosinie i Rawiczu mają być włączone do sądu okręgowego w Ostrowie, a sądy grodzkie w Kościanie, Lesznie, Śmiglu i Wolsztynie do sądu okręgowego w Poznaniu.

Równocześnie zostanie zniesiony sąd okręgowy w Starogardzie i ustanowiony sąd okręgowy w Gdyni, któremu bę-

bót publicznych agendy jego będą przydzielone ministerstwom spr. wewnętrznych, wojskowych, skarbu, komunikacji, przemysłu i handlu, oraz rolnictwa i reform rolnych. W praktyce urzędowania w sprawie unifikacji nastąpi dopiero od 1 lipca.

W ministerstwie skarbu trwają w dalszym ciągu gorączkowe roboty przygotowawcze dla Rady Ministrów w sprawie poborów pracowników wojskowych i państwowych na prowincji. Zdaje się, że obniżka zostanie wprowadzona już od 1 czerwca. Odpowiednia uchwała zapadnie już albo w bież. tygodniu, albo z początkiem przyszłego.

W Lesznie będzie utworzony wydział zamiejscowy sądu okręgowego poznańskiego, a w Starogardzie sądu okręgowego w Chojnicach.

Zarządzenia te wejdą w życie drogą dekretów Prezydenta Rzplitej. (w)

Skarga księcia pszczyńskiego do Ligi Narodów na rząd Polski

Rząd niemiecki sprawuje opiekę nad tym obywatelem polskim!?

Warszawa, 17. 5. (Tel. wł.) Rada Ligi Narodów wznowi swoje prace w środę. Na porządku dziennym miała się znaleźć skarga księcia Pszczyńskiego, czyli, jak figuruje w urzędowym porządku obrad, „Prinz dr. v. Pless“.

Skarga ta dotyczy wysokości wymiaru podatkowego, dokonanego przez polskie władze skarbowe. Książę pszczyński podatków nie zapłacił, zabiegał o odroczenie egzekucji, a następnie zwrócił się ze skargą do Ligi Narodów. Jednocześnie zaś zwrócił się o opiekę do rządu niemieckiego, przyczem fakt, że jest obywatelem polskim, a nawet prezesem

działającego na terenie polskim „Volksbundu“, nie stanowił dla niego żadnych skrępułów.

Rząd niemiecki postanowił udzielić swej opieki księciu pszczyńskiemu i skierował w swoim imieniu do Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości w Hadze skargę przeciwko wymiarowi podatków, dokonaneemu w stosunku do obywatela polskiego przez polskie władze skarbowe. Skarga rządu niemieckiego opiera się na przepisach procedury konwencji górnośląskiej.

Wobec decyzji skierowania sprawy do Hagi skarga księcia pszczyńskiego

ma być z Rady Ligi wycofana, ale sekretarjat Ligi nie został do wtorku południa o tem jeszcze powiadomiony. (w)

Przy źródłach Iwonicza

(Od własnego korespondenta).

Iwonicz, w maju.

Jesteśmy w przededniu letnich urlopów wypoczynkowych i zdrowotnych, w przededniu dorocznych wyjazdów do wód i na letniska. Główna fala kuracjuszy ze wszystkich krańców Polski zwraca się ku Małopolsce, niezwykle obficie obdarzonej przez naturę najrozmaitszymi uzdrowiskami, bardzo często skuteczniejszymi od najbardziej renomowanych miejscowości zagranicznych. Ciągnie się ich nieskończona wprost ilość, od Beskidu śląskiego począwszy, aż heł na wschód, do samej niemal granicy rumuńskiej. Uzdrowiska, zakłady zdrojowe - kąpielowe, stacje klimatyczne i letniska, jakich pozazdrościć nam może cała Europa. Ciągna się one wśród skał tatrzańskich, wśród wzgórz karpackich, w wąwozach leśnych, nad brzegami pięknych rzek — jodowe, bromowe, siarczkowe, siarczane, czego tylko dusza zapagnie lub nędzna powłoka ludzka dla zwalczania choroby potrzebuje.

Musimy więc jechać przez Kraków, a potem dalej w głąb Małopolski. Sezony lecznicze już się rozpoczęły, ale mimo usilnej propagandy, mającej na celu skierowanie kuracjuszy do uzdrowisk polskich, kolej nie postarała się jeszcze o wprowadzenie wagonów bezpośredniej komunikacji lub chociażby o usprawnienie połączeń. Skutek jest ten, że z Poznania do takiego np. Iwonicza jedzie się o 3 godziny dłużej, niż do Pińczowa, gdzie czterokrotnie trzeba przekraczać granice trzech państw. Poza tam przerwy i przesiedania w Krakowie i Tarnowie powodują zupełnie zbyteczny wydatek na taragary i przechowalnię rzeczy. Nie wiadomo też poco pociąg wypoczywa w Stróżach prawie całą godzinę ku niemałemu utrapieniu i zdemoralowaniu przemęczonych pasażerów.

Sądze, że przy dobrej woli tę niesłychanie długą i męczącą podróż dałoby się w jakiś sposób usprawnić.

Od Stróż jedziemy t. zw. koleją transwersalną, przecinającą pomiędzy Jasiem i Sanokiem żyzny i bogaty kraj, zwany „podolem Sanockim“. Pociąg mija szereg pięknych dworów, wsi i miasteczek, wśród łąk, pól i prześlicznych sadów rozłożonych, a z drugiej strony toru widnieją wyniosłe romantyczne wzgórza, pięknymi lasami świerkowymi pokryte. Od szczytów tych biegną ku równinie szumiące strumienie i rzeczki, a w pobliżu źródeł jednego z tych potoków w zacisznej górskiej kotlinie leży Iwonicz zdroj.

Okolice Iwonicza pełne są romantycznego uroku i wspomnień dziejowych. Mało bowiem która okolica polski posiada tyle i tak malowniczych obrazów, co Sanockie, a w niewielu zapewne znajduje się tak licznie nagromadzone pamiątki historyczne, co w tych właśnie miejscowościach, gdzie bezustannie napotyka się ruiny jakiegoś dawnego zamczyska, starożytny kościółek modrzewiowy lub legendarny kamień przydrożny, który według miejscowych opowieści mieści w sobie duszę pokutnika.

W takiej to romantycznej i ciekawej okolicy leży w południowo-wschodnim Beskidzie starożytna osada Iwonicz, dawniej Iwońcem zwana, szeroko słynna na całą Polskę ze swych jodowych źródeł, którym cudowne iście własności przypisuje m. in. ks. Alembek, kanonik przemyski, w 1639 r., a Visitatio Szembekiana z r. 1722 w zupełności potwierdza opinię ks. Alembeka.

